

27.18x16.56	1	עמוד 15	ידיעות אחרונות - 7 לילות	16/12/2022	84227866-3
מאגנט - הוצאת ספרי - 25910					

בתוך החדר האינטימי שלי

מאה חדרים // חיה שנהב
אייר: ירמי פינקוס (מאגנט

בחידוש הנפלא ל'מאה חדרים' מאת חיה שנהב - מציב ירמי פינקוס את הבית כמראה לחוליים של התעסקות מוגזמת בעצמי ובסביבתו החומרית

ובחזירותו הרבה גם זולל את האבטיח. אבל פינקוס לא מוותר. לאורך הספר הוא שזור גוונים, טקסטורות ודימויים שמהווים רפרנסים ל'מיץ פטל' ולתקופה שבה נכתב: השילוש של גוני אדום ירוק-צהוב, שיחים ופרחים המאירים באופן דומה לאלה שאיירה ריקמן וגם הדפס, אהיל וכיסא שאפיינו את מגמות עיצוב הבית בשנות ה-70. כל

מור פוגלמן דבורקין || ספרות ילדים ונוער

אלה שבים ומוזכרים שבית אמור להיות מקום שבו הפרט יכול לבטא בחופשיות את ייחודו ואת העדפותיו, ולא "נכס" לצבירה ולשכפול, שבסופו של דבר מותירים את החדר הפנימי, הלב, ריק מתוכו. ואכן, כשהאיש מבין בסוף את טעותו, פינקוס מאייר לו חדר פנימי נעים ומסודר, שהחפצים הנבחרים בו משקפים את אישיותו ואת טעמו. משם יוצא האיש להתרועע עם שכניו, להיות חלק מהעולם. אם ב'מיץ פטל' הבית גילם אפשרות לבי-טוי אישי ולמפלט מדורסנותו של הקולקטיב - בחידוש החכם והנפלא של 'מאה חדרים', הבית מציב מראה לחוליים של התעסקות מוגזמת בעצמי ובסביבתו החומרית, ומאותת על צורך להצמצם כדי לאפשר הגדרה עצמית ויחסים תקינים עם הזולת. העובדה שהאיש מאויר באופן שמזכיר מאוד את בן-גוריון ומ'לווה לאורך הספר בעציו צבר, מרמזת על צורך דומה גם בכל מה שקשור לבית הלאומי.

וטקסטורות, עד שהעין מותשת. לריבוי נוספת חזרתיות - ערימות של כיסאות, סלים ומיטות שההבדלים ביניהם כמעט לא נראים. במצב שכזה הבית מפסיק להיות מקום נעים ובטוח, שבו מנוסח

האני הייחודי, ומציג עצמו לעולם כרצונו ולפי נטיות ליבו, והופך למקום של שכפול ועודף; גייבוב חומרי ורגשי החוצץ בינו לבין העולם. בכפולות הראשונות פינקוס כמו מנסה לרמז לאיש שאין צורך בעודף כה גדול כדי ליצור בית. הוא מאייר חילון שנושא בית ממוזער על גבו, ציפור הבונה קן קטן, ואפילו אבטיח, כיסא ומנורה - רפרנס לשירה של נורית זרחי על האישה שגרה בתוך אבטיח. האיש "לא מקשיב" לפינקוס,

אך מזוית שונה לגמרי. זהו סיפור על איש הבונה בית, מוסיף לו עוד ועוד חדרים וממלא אותם בעוד ועוד חפצים, עד שהוא מבין כי הגודל והעודף מותירים אותו בודד ומנותק מהעולם. מהדורה מחודשת שיצאה לאחרונה באירוע של ירמי פינקוס מקיימת דרשה מעניין בין שני הספרים, הנוגע בשינוי שחל בפרשנות החברה הישראלית למונח "בית".

על כריכת המהדורה הראשונה מ-1985 שאיירה בריגיטה ברנדייס, נראה ארמון שכמו יצא מאגדה. על אחד מצריחיו תרנגול זהב שמעורר אסוציאציה לסיפור של קדיה מולודובסקי שבו חבית ישנה הופכת לארמון ובראשו תרנגול זהב, פנטזיה שלידתה בעוני מרוד. האיש של פינקוס, לעומת זאת, איננו פנטזיונר אלא חמדן ונצלן. כבר בכ"פולה הראשונה נראים בנאים המתאמצים לבנות את הבית, בעוד האיש ניצב מנגד בצידה השני של הכפולה, מפקח עליהם בלי לנקוף אצבע וידיו על מותגו בתנוחה אדנותית. בהמשך פינקוס מוסיף באיור דמות של תרנגולת שאינה קיימת בטקסט, וזו מטילה ביצה רק כדי להגיש אותה לאיש לארוחה, על אף שיש לו מזון בשפע שנספך ממש מהצלחת. בכפולה הבאה התרנגולת בוכה כשליד האיש האדיש נראית ביצתה האכולה - כבשת הרש שניתנה ככל הנראה כשכר דירה. החמדות מתבטאת גם בעורפות ויוזאלית שגולשת לא פעם מגריו מהנה של משחק וגילוי לגירוי חושי מציף של חדרים עמוסי חפצים, צבעים

כ'ש'מיץ פטל' מאת חיה שנהב ראה אור ב-1970, הוא אותת על מגמה חדשה בספרות הילדים הישראלית: במשך שני העשורים הראשונים למדינה, רוב הספרים העלו על נס ערכים של התנדבות ושותפות, עשייה למען המולדת והקר לקטיב. 'מיץ פטל', לעומת זאת, הוא שיר הלל לזכותו של הפרט, לאינדיבידואליזם. לבית שבו יוכל לפרוש מהכלל (בקצה החורשה) כשירצה, ובו

פינקוס שזור לאורך הספר גוונים, טקסטורות ודימויים שמהווים רפרנסים ל'מיץ פטל' ולתקופה שבה נכתב

יבטא את ייחודו ואת העדפותיו: את מי הוא בוחר לארח (ג'רפה ואריה), מהי האסתטיקה החביבה עליו (גחמנית ונועזת עם וילונות צהובים, חלונות ירוקים ותרסיסים אדומים), ומה הוא בוחר לשתות (מיץ ממותק ובלתי מזין בעליל, שלא תורם במאום לבניית גוף ציוני בריא ומועיל). 'מיץ פטל' הניף דגל חדש של זכות לקיום כסובייקט נפרד, "בית פרטי" ולא רק "בית לאומי". איוריה של תמרה ריקמן לספר חיקו את האמירה עם צבעוניות וטקסטורות עזות ופרועות וצבעיה מחוץ לקווים.

גם הספר 'מאה חדרים' שכתבה שנהב 15 שנה מאוחר יותר עוסק ברעיון הבית,

